

e-novičke

marec 2011

Dragi bralci, v tretji številki spletnega časopisa ACS vabimo na delavnice v marcu in aprilu, opozarjamo na številne publikacije, ki so izšle v zadnjem času, pišemo o dogajanju v ADS in še čem.

Vabim vas k branju, Nevenka Kocijančič, izvršna urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke	2-4
Evalvacija javno veljavnih programov za ranljive skupine prebivalcev	2
Usposabljanje za andragoško delo za notranje trenerje iz Slovenskih železnic ...	3
S posveta o slovenskem ogrožju kvalifikacij	3
Projekti ESS	4-6
Učne metode in tehnike v izobraževanju odraslih	4
Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO v letu 2011	4
Uspešno smo izpeljali delavnico o vplivu komunikacijskih kompetenc na kakovost učenja in poučevanja	5
Usposabljanje v programu Razvoj učiteljeve poklicne poti	5
Teden vseživljenjskega učenja 2011	6-7
4. aprila vas vabimo na drugo srečanje mreže TVU	6
Mednarodno sodelovanje	7-9
Prvo mednarodno srečanje partnerjev v projektu EuroPeerGuid	7
Obiskali so nas kolegi iz Jugovzhodne Evrope (JVE)	8
Drugo projektno srečanje v okviru projekta SLS smo izpeljali v Dublinu na Irskem	8
Vabimo	9-11
Vabilo na usposabljanje o začetni integraciji priseljencev	9
Delavnica o pripravi osebnega izobraževalnega načrta za priseljence	10
Dvodnevna delavnica o reševanju konfliktnih situacij v učnih in svetovalnih situacijah odraslih udeležencev	10
Pomembne publikacije	11-12
Publikacija Svetovalna dejavnost Andragoškega centra Slovenije	11
Kodeks medkulturnega dialoga za izobraževalce odraslih	11
Iz drugih virov	12-16
Spremljanje uresničevanja Belemskega akcijskega načrta	12
Osma svetovna skupščina ICAE	13
MVZT pripravlja spremembe na področju priznavanja in vrednotenja izobraževanja	13
Zasedanje Sveta EU za izobraževanje, mladino, kulturo in šport	14
Poklicno izobraževanje in usposabljanje v Evropi – pregled držav	14
Izšla je prva številka časopisa ESREA v letu 2011	14
Izšle so Eurodesk novice, januar 2011	15
Nova (spletna) revija za raziskovanje izobraževanja in učenja odraslih	15
Izšla je letošnja februarjska številka glasila ADEES	15
in še vrsta drugih novic	16-24

Evalvacija javno veljavnih programov za ranljive skupine prebivalcev

V decembru 2010 smo zaključili z nacionalno evalvacijo sedmih javno veljavnih programov, namenjenih ranljivim skupinam prebivalcev, in petih programov temeljnih usposabljanj za učitelje in mentorje, ki smo jo na ACS pričeli že jeseni 2009. Izsledke evalvacije smo predstavili v treh evalvacijskih študijah, in sicer:

- *Evalvacija javno veljavnega programa Projektno učenje za mlajše odrasle in temeljnega usposabljanja mentorjev PUM,*
- *Evalvacija javno veljavnih programov UŽU in programov temeljnega usposabljanja učiteljev UŽU,*
- *Evalvacija javno veljavnega programa Računalniška pismenost za odrasle.*

Izsledki evalvacije bodo javno dostopni po predstavitvi na Strokovnem svetu za izobraževanje odraslih, ki bo predvidoma v drugi polovici marca. Končni rezultati projekta, ki poleg evalvacije med drugim zajema tudi prenavo evalviranih programov, oblikovanje osnutkov za nova učna gradiva za zviševanje ravni pismenosti ter predlog kratkega programa za mlade osipnike, bodo predstavljeni na zaključni konferenci predvidoma novembra letošnjega leta.

Rezultati evalvacije potrjujejo nesporno kakovost evalviranih programov. Na osnovi empiričnih podatkov lahko potrdimo, da je program PUM učinkovit pri doseganju večine zastavljenih ciljev, zelo dobro pa se uresničuje socialno integracijska vloga programa za mlade osipnike, kar se ujema z rezultati evalvacije iz leta 2002. Tudi rezultati programov *Usposabljanje za življenjsko uspešnost (UŽU)* kažejo ugodno sliko, saj se glavni cilji programov v praksi dosegajo. Program *Računalniška pismenost za odrasle (RPO)* je več kot opravil svojo vlogo spodbujevalca ranljivih skupin odraslih, da obvladujejo osnove računalnika za dejavnejšo vlogo v družbi.

Z vidika ustreznosti, dostopnosti, kakovosti in učinkovitosti programov smo presojali pomemben del neformalne izobraževalne ponudbe za razvoj pismenosti in ključnih kompetenc odraslih, ki naj spodbuja k nadaljevanju ali ponovnemu vključevanju odraslih v izobraževanje, na trg dela ali v družbo. Ugotovljamo, da spremenjene družbene razmere vplivajo na izvedbe, zato bo nekaj popravkov programov potrebnih. Potrdilo pa se je, da so se v določenih specifičnih značilnostih opazno spremenile ciljne skupine, ki so jim programi namenjeni. To je pričakovano, saj so bili zasnovani pred desetimi leti, nekateri celo še prej. Glede programov temeljnega usposabljanja učiteljev se je kljub kritikam pokazalo, da so učitelji in mentorji za izvajanje programov dobro usposobljeni. Vseeno pa bodo morali biti programi usposabljanja deležni nekoliko obširnejše prenovе, saj podatki kažejo, da bodo poleg aktualnih vsebin potrebni tudi novi poudarki glede ključnih kompetenc strokovnjakov, ki v teh programih delajo. Žal pa se pri prenovi ne bomo mogli opreti na sveže podatke o razvitosti ključnih kompetenc ranljivih, saj Slovenija ni pristopila k predvideni mednarodni raziskavi s tega področja. Prenova se bo naslanjala tako na rezultate evalvacije kot na aktualne evropske usmeritve, gradila pa bo predvsem na desetletnih izkušnjah z izvajanjem programov.

Načrtujemo, da bomo na osnovi zbranega obširnega empiričnega in teoretičnega gradiva pripravili monografsko publikacijo, ki bo lahko strokovni vir za nove načrte na področju zviševanja ravni pismenosti.

Dr. Petra Javrh (petra.javrh@acs.si), ACS

Usposabljanje za andragoško delo za notranje trenerje iz Slovenskih železnic

V mesecu januarju in februarju 2011 smo za notranje trenerje Slovenskih železnic izpeljali dve delavnici z naslovom *Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja*. Na prvi, ki je potekala od 24. do 26. januarja (na fotografiji desno), je bilo 21 udeležencev, druge delavnice, ki je bila od 14. do 16. februarja, pa se je udeležilo 20 trenerjev (fotografija spodaj).

Usposabljanja za andragoško delo, ki je potekalo v prostorih Slovenskih železnic v Ljubljani, sta vodila zunanja sodelavca ACS, *Mirjam Dominko* in *Miran Morano*.

V treh dneh intenzivnega dela so se udeleženci naučili pripraviti spodbudno okolje za učenje, vzpostavljati in ohranjati dober stik v skupini, 'upravljati s seboj in skupino' ter samozavestno nastopati v različnih vlogah izobraževalca odraslih (svetovalec, moderator, predstavljalec informacij, motivator). Spoznali so andragoški cikel in se seznanili z osnovnimi načeli izobraževanja odraslih. Pripravili so kratko predstavitev strokovne vsebine in jo predstavili skupini udeležencev, od katerih so dobili povratno informacijo.

Večina udeležencev je v evalvacijskih vprašalnikih delavnico ocenila kot zelo dobro, posebej so pohvalili oba predavatelja, njuno strokovnost, izvirnost in način podajanja vsebin.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

S posveta o slovenskem ogrodju kvalifikacij

V sredo, 16. februarja 2011, je potekal drugi izmed petih posvetov, ki jih organizira Center RS za poklicno izobraževanje – CPI, z naslovom *Slovenskemu ogrodju kvalifikacij na pot*. Tokratnega posveta smo se udeležili predstavniki šolstva. Prvi posvet je bil namenjen predstavnikom delodajalcev, preostali trije posveti pa so bili oziroma še bodo namenjeni predstavnikom visokega šolstva, sindikatov ter ministrstev.

V prvem delu posveta je mag. *Vinko Logaj* predstavil razvoj slovenskega ogrodja kvalifikacij (v nadaljevanju SOK) ter dejavnosti, ki so v projektu začrtane. *Dr. Klara Skubic Ermenc* je spregovorila o namenu ogrodja, predstavila je ključne pojme, tri tipe kvalifikacij, strukturo opisnikov ter ravni v SOK-u. V nadaljevanju je poskus umeščanja za področje Gostinstvo, hotelirstvo in turizem ter področje Računalništva, predstavila gospa *Urška Marentič*.

Drugi del posveta je bil delavniško zasnovan. Organizirane so bile tri delavnice:

- *SOK v relaciji do zakonodaje* – vodila jo je *dr. Renata Zupan Grom*,
- *Opisniki ravni* – vodil jo je *Roberto Biloslavo*,
- *Temeljni koncepti in termini SOK* – vodila jo je *dr. Klara Skubic Ermenc*.

Po končanih delavnicah so bili predstavljeni zaključki, ki jih lahko strnem v naslednje alineje:

- področje je potrebno zakonsko urediti,
- določiti je treba organ na nacionalni ravni, ki bo skrbel za umeščanje in kakovost dopolnilnih kvalifikacij v SOK,
- opredeliti je treba prevajalnike, ki bodo deset ravni SOK prevajali v osem ravni EOK in obratno,
- potrebna je natančna določitev terminologije, ki bo uporabljena v SOK.

20. aprila 2011 bo na Brdu pri Kranju zaključna konferenca, na kateri bodo predstavljeni zaključki z vseh petih posvetov. Po konferenci bodo izpeljane naslednje naloge:

- sprejem metodologije – umeščanje v nacionalno ogrodje kvalifikacij (NOK),
- izdelava prevajalnikov in umeščanje v evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK ali EQF),
- priprava zakonodajne podlage.

Več informacij na: <http://www.nok.si/>.

Petra Šmalcelj (petra.smalcelj@acs.si), ACS

PROJEKTI ESS

Učne metode in tehnike v izobraževanju odraslih

31. januarja in 1. februarja 2011 smo v okviru aktivnosti *Usposabljanje andragoških delavcev v skladu z aktualnimi potrebami* izpeljali delavnico z naslovom *Učne metode in tehnike v izobraževanju odraslih*. Na delavnici, ki jo je vodila mag. Nikolaja Munih, je bilo 26 učiteljev in predavateljev iz Ljudske univerze Nova Gorica.

V dveh dneh intenzivnega dela so se udeleženci seznanili s splošnimi značilnostmi načrtovanja učenja in izobraževalnega procesa. Spoznali so različne metode in tehnike, ki se najpogosteje uporabljajo v praksi, in jih tudi praktično preizkusili. Ob zaključku izobraževanja so oblikovali lasten učni načrt uporabe novih načinov pri izvajanju programov izobraževanja.

Kljub temu da je bilo praktičnega dela veliko, so nekateri udeleženci v evalvacijskih vprašalnikih napisali, da bi si želeli še več praktičnih vaj in predstavitev. Na splošno pa so bili z izpeljano delavnico zadovoljni. Znanje, ki so si ga pridobili, bodo lahko koristno uporabili pri svojem nadaljnjem delu.

mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO v letu 2011

1. februarja 2011 je na ACS potekala prva delavnica v okviru *Nadaljnega usposabljanja delujočih svetovalcev v središčih ISIO v letu 2011*. Delavnica je bila nadgradnja delavnice iz oktobra 2010, na kateri so svetovalci iz svetovalnih središč za izobraževanje odraslih spoznali značilnosti in cilje timskega dela, pravila in vloge v timu ter pristope učinkovitega sodelovanja.

Tokrat nam je *dr. Alenka Polak* s Pedagoške fakultete v Ljubljani predstavila prednosti in slabosti timskega dela, izvore problemov pri tem, posebno pozornost pa smo posvetili komunikaciji v skupini ter (ne)ustreznim načinom reševanja konfliktov pri tiskem delu. Kot primer uporabnega načina reševanja konfliktov so svetovalci spoznali model IDEAL. Ocenili so, kako primeren se jim zdi za reševanje težav v timih – tako znotraj svetovalnih središč kot v okviru partnerskih omrežij.

Program poteka v okviru projekta *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011*. Projekt, ki se izvaja v okviru *Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013*, razvojne prioritete *Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja* in prednostne usmeritve *Izboljševanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja*, financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport.

Jerca Rupert (jerca.rupert@acs.si), ACS

Uspešno smo izpeljali delavnico o vplivu komunikacijskih kompetenc na kakovost učenja in poučevanja

1. in 2. februarja 2011 smo v prostorih Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije izpeljali delavnico *Vpliv komunikacijskih kompetenc na kakovost učenja in poučevanja*. Delavnice se je udeležilo 19 kmetijskih svetovalcev iz celotne Slovenije, vodila jo je predavateljica *Sandra Bohinec Gorjak*.

Prvi dan izobraževanja so se udeleženci seznanili z najpogostejšimi teoretičnimi opredelitvami kompetenc in pridobili vpogled v vlogo komunikacijskih kompetenc na področju izobraževanja odraslih. V dveh dneh intenzivnega izobraževanja so osvojili veliko praktičnih veščin, ki jim bodo lahko v pomoč pri nadaljnjih ravnanjih v izobraževalnem procesu.

Ob zaključku izobraževanja nas je zanimalo, kako so bili udeleženci z izvedbo izobraževanja zadovoljni. V evalvacijskih vprašalnikih so izrazili veliko zadovoljstvo nad predavateljico in vsebinami, ki so jim bile posredovane. Zahvalili so se nam za dobro opravljeno delo in napisali, da bi si želeli, da bi tovrstna izobraževanja postala del njihovega stalnega strokovnega spopolnjevanja.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Usposabljanje v programu Razvoj učiteljeve poklicne poti

Vabimo vas na usposabljanje v programu *Razvoj učiteljeve poklicne poti*. Program sestavljajo trije vsebinsko zaokroženi moduli. Prvi modul bo potekal **23. in 24. marca 2011** ter **dva dneva v aprilu** (predvidoma 12. in 13. aprila 2011) na ACS. Nato pa bosta sledila še drugi in tretji modul, ki bosta obsegala več dvo- ali tridnevnih vsebinskih sklopov.

Po zaključenem prvem modulu se boste lahko odločili za obseg nadaljevanja usposabljanja – lahko boste izbirali med drugim in tretjim modulom – drugi je usmerjen v spremembo neželenega toka kariere, tretji pa vzdržnemu načrtovanju in bolj zahtevnemu kariernemu razvoju. Lahko pa se boste odločili in nadaljevali usposabljanje v celotnem programu. Usposabljanje se bo zaključilo s pripravo naloge, ki jo bodo udeleženci predstavili na zaključnem srečanju.

Vsebine programa in ostale pomembne informacije o usposabljanju najdete v daljšem [vabilu](#).

Udeležba na usposabljanju je brezplačna, ker izpeljavo finančno podpirata Evropska unija s sredstvi Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo za šolstvo in šport.

Število mest je omejeno. [Prijava](#) zbiramo po pošti, faksu (F: 01 5842 550) ali elektronski pošti (E: karmen.rajar@acs.si) do torka 15. marca 2011.

Za dodatne informacije lahko pokličete mag. Zdenko Birman Forjanič (T: 01 5842 571).

Karmen Rajar (karmen.rajar@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2011

4. aprila vas vabimo na drugo srečanje mreže TVU

Komaj je za nami prvo srečanje mreže koordinatorjev in prirediteljev Tedna vseživljenjskega učenja (izpeljano 3. marca, na fotografiji na naslednji strani), namenjeno predstavitvi letnega vsebinskega in terminskega načrta TVU ter izmenjavi pobud in zamisli, že vas vabimo na drugo. Sestanek, ki je za območne in tematske koordinatorje TVU 2011 spet obvezen, bo namenjen predvsem usposabljanju za učinkovitejše vključevanje medijev v festival učenja. Z nami bo *mag. Meta Grandlič*, priznana strokovnjakinja za stike z mediji, ki bo po svojem predavanju odgovarjala tudi na vaša vprašanja. Pristrčno vabljeni **4. aprila 2011** ob 10. uri na ACS. Čakalo vas bo tudi promocijsko gradivo TVU 2011, ki ga – če tega še niste storili – [naročite prek spleta](#).

16 LET
1996-2011

Ob tej priložnosti bi želeli poročati še o pripravljanih dejavnostih, izpeljanih za TVU v prejšnjem mesecu. 18. februarja je Nacionalni odbor za TVU obravnaval in potrdil [poročilo TVU za leto 2010](#) ter [letni načrt za 2011](#). Potrdili so tudi kandidaturo UPI – ljudske univerze Žalec za soorganizacijo letošnjega nacionalnega odprtja, ki bo izjemoma že v četrtek, **12. maja 2011**, v Kulturnem domu v Žalcu. Potrjena sta tudi datum in tema letošnjega jubilejnega andragoškega kolokvija. Izpeljan bo **26. maja 2011** v prostorih Gospodarske zbornice Ljubljana pod naslovom *Gospodarstvo v recesiji in izobraževanje odraslih*.

Naj opozorimo, da zbiranje pisem o nameri, da bo neka ustanova prevzela vlogo koordinatorja TVU, teče do 15. marca. [Obrazci](#) so letos nekoliko spremenjeni, saj bodo podlaga za novi način sofinanciranja mreže koordinatorjev, obenem pa opozarjajo na obveznosti, ki jih koordinatorji TVU s

tem prevzemajo. Organiziranje prireditev bo še vedno sofinancirano prek razpisa MŠŠ. Vabimo vas, da spremljate [spletno stran TVU](#) (v Žarišču), kjer bomo objavili podatke o razpisu, ki bo izšel predvidoma v drugi polovici marca, ter druge informacije o značilnostih TVU 2011.

Vabimo vas, da se z vsemi drugimi značilnostmi TVU 2011, še zlasti z roki, seznanite na [spletni strani TVU](#).

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

MEDNARODNO SODELOVANJE

Prvo mednarodno srečanje partnerjev v projektu EuroPeerGuid

Na ACS smo 10. in 11. februarja 2011 gostili prvo srečanje partnerjev v okviru projekta *Leonardo da Vinci – prenos inovacij z naslovom Evropsko kolegialno presojanje v svetovanju v poklicnem izobraževanju odraslih (European Peer Review in Guidance and Counselling in Adult Vocational Education – EuroPeerGuid)*. Predstavniki partnerskih organizacij iz štirih držav (Finske, Francije, Portugalske in Slovenije) so se na srečanju dogovorili, kako bo potekalo vpeljevanje metode kolegialnega presojanja (peer review) v svetovalno dejavnost v izobraževanju odraslih. V Sloveniji bodo v projektu poleg predstavnic ACS sodelovala še tri svetovalna središča, ki bodo praktično preizkusila metodo kolegialnega presojanja.

Kolegialno presojanje je oblika zunanje evalvacije, kjer skupina zunanjih strokovnjakov – kolegov presojevalcev – presoja različne vidike kakovosti ustanove. Med presojanjem obiščejo ustanovo, ki je v postopku presoje. Kolegi presojevalci so sicer zunanji presojevalci, vendar pa sami delajo v podobnem okolju, na podobnem položaju, so strokovno usposobljeni na področju, ki ga presojujejo, ter so neodvisni. Za svetovalnega delavca je pogled od zunaj ali možnost strokovne razprave o kakovosti njegovega dela pomembna, saj v večini primerov v ustanovah deluje sam ali pa skupaj delujeta kvečjemu dva svetovalca, zato uporaba metode kolegialnega presojanja zagotavlja svetovalcem možnost pogovora o kakovosti strokovnega dela ter možnost strokovne rasti (več o metodi kolegialnega presojanja si lahko preberete v [priročniku o kolegialnem presojanju v svetovanju v izobraževanju odraslih](#)).

V projektu EuroPeerGuid bodo pri izpeljavi metode kolegialnega presojanja sodelovale organizacije s svetovalno dejavnostjo v izobraževanju odraslih. Zato bodo tudi kolegi presojevalci vodje svetovalnih središč, svetovalci izobraževanja odraslih, lahko pa tudi svetovalci z drugih izobraževalnih ravni. To je odvisno od posameznih sistemov svetovanja, razvitih v sodelujočih državah. Vsekakor pa bodo svetovalci, ki bodo v vlogi kolegov presojevalcev, pred izpeljavo kolegialnega obiska opravili usposabljanje, ki bo potekalo predvidoma jeseni 2011 na Portugalskem.

Milena Zorić (milena.zoric@acs.si), ACS

Obiskali so nas kolegi iz Jugovzhodne Evrope (JVE)

ACS je – tedaj v okviru projekta *Izobraževanje odraslih v Jugovzhodni Evropi (ErwachsenenBildung In Südosteuropa – EBIS)* – z izobraževalci odraslih v regiji tesno sodeloval v letih 2000–2004, po vstopu Slovenije v Evropsko unijo pa so se naši stiki omejili na občasne udeležbe na strokovnih dogodkih, nazadnje lani v Sarajevu (glej [oktobrske e-Novičke](#)).

Pobuda regionalne direktorice Inštituta za mednarodno sodelovanje pri Nemški zvezi ljudskih univerz (dvv international) za JVE, dr. Beate Schmidt-Behlau, o delovnem obisku, na katerem bi se pogovorili o možnostih novega sodelovanja, je bila toliko bolj razveseljujoča. Pet direktorjev uradov *dvv international* v Bosni in Hercegovini (mag. Emir Avdagić), na Kosovu (Ramadan Aliu), v Makedoniji (mag. Maja Avramovska-Trpevska) in Srbiji (dr. Katarina Popović in Mirjana Klapprodt) ter predstavnica iz Bonna, Britta Schweighöfer, so se 15. februarja 2011 na ACS srečali z Emo Perme iz Sektorja za izobraževanje odraslih na MŠŠ, mag. Andrejem Sotoškom, direktorjem ACS, mag. Margareto Zagmajster, Natalijo Žalec ter avtorico članka.

Po obojestranski predstavitvi ustanov in dejavnosti sta bili osrednji temi pogovora:

- *Regionalna akademija za izobraževanje odraslih*: v regiji želijo zbrati in pregledati obstoječe programe za usposabljanje osebja v izobraževanju odraslih, jih strukturirati, raziskati potrebe ter ponuditi zainteresiranim v JVE, tudi Slovencem. Natalija Žalec je ob tem predstavila rezultate analize izobraževalne dejavnosti ACS ter našo namero, da zasnujemo 'Šolo' za organizatorje (vodje) izobraževanja odraslih. Bogato razpravo smo zaključili s sklepom, da organizatorji Regionalne akademije na prvo (brezplačno) usposabljanje povabijo tudi slovenske udeležence, da pa si želimo sodelovanja tudi pri snovanju akademije in njenem delovanju, za kar je potrebno oblikovati projekt in pridobiti ustrezna sredstva.
- *Spremljanje uresničevanja Belemskega akcijskega načrta (CONFINTEA VI)*: podpisnice akcijskega načrta so obvezane, da v letu 2012 oddajo vmesno poročilo. Njegova osrednja tema bo *pismenost*, sicer pa naj bi posvetovalna skupina pri Unescovem inštitutu za vseživljenjsko učenje v Hamburgu pripravila napotke za pripravo poročila. V regiji načrtujejo tematske dogodke za popularizacijo CONFINTEA VI, v začetku junija pa tudi regionalni posvet na temo spremljanja uresničevanja sprejetih načel. Tudi v tem primeru si od nas obetajo dejavno udeležbo ter pomoč pri organizaciji dogodka, ki bo v Sloveniji pod okriljem Ministrstva za šolstvo in šport.

Informacije o delovanju regionalne mreže zgoraj omenjenih držav so na voljo na njihovi [skupni spletni strani](#).

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Drugo projektno srečanje v okviru projekta SLS smo izpeljali v Dublinu na Irskem

Partnerji projekta *Širimo semena učenja (Sowing the Learning Seeds – SLS)* iz Estonije, Francije, Irske, Madžarske, Nizozemske, Slovenije in Turčije smo se od 19. do 22. februarja srečali v Dublinu na Irskem. Slovenski udeleženci, med njimi šest predstavnikov učečih se, smo za projektno delavnico z naslovom *Vloga prostovoljnega dela v izobraževanju odraslih in pri organizaciji festivala učenja* vnaprej pripravili [gradivo](#),

ki je objavljeno tudi na spletni strani projekta. Na samem srečanju, 20. februarja, pa smo naše izkušnje in poglede soočili z udeleženci iz partnerskih držav ter s predstavnico ustanove *Ireland Volunteering*.

Gostiteljica, Irska državna organizacija za izobraževanje odraslih – [AONTAS](#), nas je na začetku srečanja seznanila s svojimi dejavnostmi na področju izobraževanja odraslih, še posebej pa s petletnimi prizadevanji za organizacijo *Festivala učečih se odraslih (Adult Learners' Festival)*. V ponedeljek, 21. februarja, na prvi dan irskega festivala učečih, smo se udeležili slovesnega odprtja ter podelitve priznanj *Star Awards*, dopoldne pa smo obiskali radijsko postajo NEAR fm/ NEAR TV, ki jo vodijo prostovoljci in ki medijsko podpira festivalsko dogajanje. Priložnost za učenje je bil tudi obisk enega od dogodkov na temo trajnostnega razvoja *Green Works* zadnjega dne našega bivanja na Irskem.

Del projektne srečanja je bil tudi kratek sestanek koordinatorjev, na katerem smo načrtali naslednje projektne srečanje, ki bo organizirano **13. maja** v Žalcu, ob rob nacionalnemu odprtju TVU 2011. Osrednja tema bo učinkovitejše vključevanje medijev v festivale učenja ter uporaba novih medijev.

Udeleženci, nekateri prihajajo tudi iz vrst koordinatorjev TVU, Franja Centrih, Tatjana Gostiša, Marija Imperl, Jože Prah, Tadej Pugelj, Ajda Turk ter Mateja Pečar bodo svoje vtise predstavili v TVU-Novičkah, ki bodo izšle konec aprila. Prisrčno se jim zahvaljujemo za njihovo sodelovanje.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

VABIMO

Vabilo na usposabljanje o začetni integraciji priseljencev

Vabimo vas na usposabljanje za učitelje v izobraževalnem programu *Začetna integracija priseljencev (ZIP)*, ki bo **28., 29. in 30. marca 2011** na ACS. 24-urno usposabljanje bomo organizirali prvič. Usposabljanje financira Ministrstvo za šolstvo in šport (MŠŠ), zato je za udeležence brezplačno. Prednost pri udeležbi imajo predstavniki in predstavnice organizacij, ki že izvajajo tečaje slovenskega jezika za tujce ali tečaje spoznavanja slovenske zgodovine, kulture in ustavne ureditve, ali pa organizacij, ki so se prijavile na razpis Ministrstva za notranje zadeve (MNZ) za izvedbo navedenih programov.

Izobraževalni program ZIP je nov enovit program, ki vsebuje vsebine slovenščine za priseljence in spoznavanje slovenske kulture, družbe in ustavne ureditve za priseljence vključno z drugimi vsebinami. Udeleženci spoznavajo slovenski jezik, kulturo in družbo s pomočjo tematik, kot so: osebna identiteta, stanovanje in bivanje, družina in dom, trg dela in delovno mesto, zdravje in socialna varnost, izobraževanje, ter javno življenje v Sloveniji. Program ZIP bomo v marcu predložili Strokovnemu svetu za izobraževanje odraslih, da se prične proces priznavanja javne veljavnosti programa. Po dogovoru med MNZ, MŠŠ, ACS in Centrom za slovenščino kot drugi/tuji jezik Filozofske fakultete v Ljubljani z dne 16. december 2010 bo program ZIP izvajan po Uredbi o integraciji (2008, 2010). Program sodi med programe izobraževanja v mrežah izobraževanja odraslih in je ovrednoten z 1,5 točke. Ob izpolnjevanju pogojev, ki jih program predvideva, udeleženci prejmejo potrdilo Ministrstva za šolstvo in šport o udeležbi na usposabljanju.

Podrobnejši program usposabljanja je objavljen na [spletni strani](#). Več informacij o usposabljanju dobite pri dr. Nataliji Vrečer (T: 01 5842 580; E: natalija.vrecer@acs.si), prijave pa zbira Neda Đorđević (E: neda.dordevic@acs.si).

Naslednje usposabljanje za učitelje v izobraževalnem programu ZIP bo v letu 2012.

Dr. Natalija Vrečer (natalija.vrecer@acs.si), ACS

Delavnica o pripravi osebnega izobraževalnega načrta za priseljence

Učenje in izobraževanje, del integracijskih strategij za učinkovito vključevanje priseljencev v slovensko družbo, pri njihovem prilagajanju predstavljata jedrno nalogo, brez katere se v novih okoliščinah ne bi znašli. Učenje ima pri osebnostnem razvoju pomembno vlogo. Razmišljajoče in dejavno učenje, ki osebi omogoča, da od začetka do konca razmišlja o tem, kaj in kako se bo učila ter kako se bo ob tem spreminjala, je pravzaprav ključna kompetenca, ki ji danes pravimo učenje učenja. Osebni izobraževalni načrt, ki ga v zadnjih letih uvajamo v andragoško delo, je orodje za doseganje tega. Koncept družbe, ki zagovarja vseživljenjsko učenje, predvideva, da si to zmožnost razvijejo vsi posamezniki.

Leta 2010 smo pripravili in tudi pilotno izvedli nov izobraževalni program z naslovom *[Osebni izobraževalni načrt \(OIN\) za različne ciljne skupine odraslih udeležencev](#)*, ki smo ga podnaslovili *OIN za boljše vključevanje priseljencev v izobraževanje, usposabljanje in družbo*. Posebna pozornost je namenjena vključevanju priseljencev v družbo z izobraževanjem in usposabljanjem v različnih kontekstih. Ta pot se lahko prične s pripravo osebnega izobraževalnega načrta. Za izobraževalce in druge, ki jim bodo pri tem pomagali, je pomembno, da spoznajo temeljna načela in prijeme pri opravljanju tega dela.

Na delavnico, ki jo bomo izpeljali **7. in 8. aprila 2011**, vabimo strokovne in svetovalne delavce v izobraževanju odraslih, učitelje, delodajalce in kadrovske delavce, izvajalce javnoveljavnega programa *Slovenščina za tujce* in drugih programov učenja slovenskega jezika, predstavnike civilne družbe in drugih nevladnih organizacij ter vse, ki delajo s priseljenci.

Prijave zbiramo najkasneje do srede, **31. marca 2011**, oziroma do zapolnitve prostih mest (F: 01 5842 550, E: neda.dordevic@acs.si).

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Dvodnevna delavnica o reševanju konfliktnih situacij v učnih in svetovalnih situacijah odraslih udeležencev

15. in 18. aprila 2011 pripravljamo dvodnevno delavnico z naslovom *[Reševanje konfliktnih situacij v učnih in svetovalnih situacijah odraslih udeležencev](#)*.

Na delavnici se boste seznanili s temeljnimi koncepti oziroma definicijami konfliktov, s teoretičnimi vidiki teorije konfliktov, spoznali boste najpogostejše konfliktno situacije v izobraževanju in svetovanju ter najpogostejše vrste odzivov na konflikte. Naučili se boste izbrati najprimernejši odziv glede na vrsto konflikta, katere tehnike uporabljati v določenih situacijah in se seznanili z glavnimi tehnikami obvladovanja konfliktov.

Delavnico bo vodila *Sandra Bohinec Gorjak*, zunanja sodelavka ACS in izkušena izvajalka komunikacijskih treningov o učinkoviti medsebojni komunikaciji, razreševanju konfliktov, timskem delu, motivaciji med zaposlenimi in osebnostnem razvoju.

Vaše prijave zbiramo do petka, **8. aprila 2011**, oziroma do zapolnitve prostih mest (F: 01 5842 550, E: neda.dordevic@acs.si).

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si, ACS)

POMEMBNE PUBLIKACIJE

Publikacija Svetovalna dejavnost Andragoškega centra Slovenije

Na ACS smo pripravili publikacijo [Svetovalna dejavnost Andragoškega centra Slovenije](#). V njej smo na kratko predstavili vsebinska področja izobraževanja odraslih, za katera svetujemo strokovni delavci ACS – bodisi različnim ustanovam in njihovim strokovnim delavcem bodisi odraslim posameznikom, ki se obrnejo na nas z različnimi vprašanji, povezanimi z izobraževanjem. Področja smo razdelili v dva sklopa:

- *Svetovanje v zvezi s sistemom in delovanjem izobraževanja odraslih v Sloveniji*, kamor smo razvrstili vsebine, povezane s sistemsko umeščenostjo izobraževanja odraslih, s programi izobraževanja odraslih, z izobraževalnimi organizacijami, s kadri v izobraževanju odraslih in z razpisi v izobraževanju odraslih, ter
- *Svetovanje v zvezi s področji izobraževanja odraslih, ki jih razvija ACS*.

V knjižici boste našli tudi informacije, kako stopiti v stik z nami (osebno, po telefonu, po elektronski pošti, prek spletnih koticov). Na koncu smo dodali še koristne informacije o spletnih povezavah, ki so v podporo naši svetovalni dejavnosti, lahko pa tudi vsem vam, ki se ukvarjate s svetovalno dejavnostjo v izobraževanju odraslih.

Vabljeni še naprej, da se ob morebitnih odprtih vprašanjih s področja izobraževanja odraslih obrnete na nas.

Mag. Andreja Dobrovoljc (andreja.dobrovoljc@acs.si), ACS

Kodeks medkulturnega dialoga za izobraževalce odraslih

Živimo v multikulturni družbi in eden izmed rezultatov globalizacije je tudi vedno večje število priseljencev. Tudi učitelji v učnih okoljih se v vedno večji meri soočajo s kulturnimi razlikami. Da bi pomagali izobraževalcem odraslih pri soočanju s kulturnimi razlikami v učnem okolju, smo na ACS napisali [Kodeks medkulturnega dialoga za izobraževalce odraslih](#).

Avtorici, dr. Natalija Vrečer in Slavica Borka Kucler, sva Kodeks razdelili na naslednja poglavja:

- Izobraževanje kot pomemben vidik integracije,
- Reforma kurikulumov,
- Medkulturne kompetence,

- Medkulturni dialog,
- Odpravljanje stereotipov in predsodkov,
- Izobraževanje kot multikulturno izobraževanje ter
- Literatura.

Kodeks medkulturnega dialoga predstavlja kamen v mozaiku začetkov multikulturnega izobraževanja v Sloveniji. Čeprav ima v ZDA, Avstraliji, Kanadi in zahodni Evropi že dolgoletno tradicijo, pri nas lahko govorimo zgolj o začetkih tovrstnega izobraževanja. Multikulturno izobraževanje je reforma sistema vzgoje in izobraževanja, ki slednjemu omogoči, da se ustrezno odzove na izzive multikulturne družbe. Pomanjkljivost tradicij multikulturnega izobraževanja je, da zapostavljajo področje izobraževanja odraslih, zato bi bilo na tem področju treba še veliko storiti.

Čeprav je kodeks napisan za izobraževalce odraslih, ga pri svojem delu lahko uporabljajo tudi učitelji v osnovnošolskem, poklicnem, srednješolskem in visokošolskem izobraževanju.

Dr. Natalija Vrečer (natalija.vrecer@acs.si), ACS

IZ DRUGIH VIROV

Spremljanje uresničevanja Belemskega akcijskega načrta

Decembra 2009 se je Šesta mednarodna Unescova konferenca o izobraževanju odraslih (CONFINTEA VI) zaključila s sprejetjem dokumenta [Belemski akcijski načrt](#). Do zdaj so ga prevedli v številne jezike (prevodi so na voljo na [spletni strani CONFINTEA VI](#)), sledili pa so nacionalni in regionalni posveti o ukrepih za njegovo uresničevanje. Ustanovljena je bila tudi posvetovalna skupina, ki se je prvič sestala marca lani, njeno drugo srečanje pa je načrtovano sredi leta 2011.

Skupina je med drugim dala pobudo, da se Unescov inštitut za vseživljenjsko učenje (UIL) iz Hamburga, ki koordinira vse, kar je povezano s CONFINTEA, v sodelovanju z Unescovim inštitutom za statistiko loti oblikovanja celovite strategije spremljanja uresničevanja *Belemskega akcijskega načrta* (Overall Monitoring Strategy) ter matrike za spremljanje (Monitoring Matrix).

Novembra in decembra lani je UIL organiziral on-line posvetovalni forum o osnutkih obeh dokumentov. Okrog 330 sodelujočih je razpravljalo o obstoječih nacionalnih načinih spremljanja ter dalo konkretne predloge za razvoj kazalnikov ter izpeljavo raziskav. V januarju je UIL skupaj s skupino strokovnjakov izdelal končni različici obeh dokumentov. Na voljo bosta na spletni strani: <http://www.unesco.org/en/confinteavi/>.

V Sloveniji konferenci CONFINTEA VI (našo državo je zastopal le direktor ACS, mag. Andrej Sotošek) in *Belemskemu akcijskemu načrtu* do zdaj nismo posvečali velike pozornosti, konec leta 2012 pa se izteka triletno obdobje, za katerega bo treba napisati vmesno poročilo. Na to so nas opozorili kolegi iz Jugovzhodne Evrope (o njihovem obisku pišemo v samostojnem članku), ki bi pri nas želeli organizirati regionalni posvet o spremljanju uresničevanja *Belemskega akcijskega načrta*. Najkasneje takrat bo naša politična in strokovna javnost morala zavzeti stališča do te problematike.

Vir: CONFINTEA VI, Follow-up news no. 1

Priredila: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Osma svetovna skupščina ICAE

V [februarski izdaji e-Novičk](#) smo napovedali združeni skupščini mednarodne (ICAE) in evropske zveze (EAEA) za izobraževanje odraslih z naslovom *Svet, v katerem je vredno živeti – učenje in izobraževanje odraslih za vzdržan svet (A World Worth Living In – Adult Learning and Education for a Sustainable World)*, ki bo od 14. do 17. junija 2011 v Malmöju na Švedskem. Priprave na dogodek, na katerem pričakujejo okrog 800 udeležencev, so v polnem teku, odprta je spletna stran <http://aworldworthlivingin.se>, možnost prijave na omenjeno konferenco je odprta od 21. februarja do 15. aprila.

Na voljo sta tudi prvi dve izdaji biltena *ICAE World Assembly Newsletter*. V [prvem biltenu](#) lahko preberete uvodnik Alana Tucketta, priznanega strokovnjaka na področju izobraževanja odraslih ter blagajnika ICAE, ki piše o namenu in temah tega srečanja svetovnega formata. V njem je objavljeno povabilo civilni družbi, izobraževalcem odraslih, učečim se in drugim, da se vključijo v priprave in konferenco samo. Objavljena je tudi kratka zgodba učečega se iz Argentine, ki se je pri 71. letih ponovno vključil v izobraževanje. [Druga številka](#) (na fotografiji) med drugim prinaša podrobne informacije o registraciji in programu tega 4-dnevnega dogodka ter dva zanimiva intervjuja s predstavnikoma Latinske Amerike in Japonske. Vabljeni k branju!

Vir: ICAE World Assembly Newsletter 1 in 2

Priredila: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

MVZT pripravlja spremembe na področju priznavanja in vrednotenja izobraževanja

Bolonjski proces prenove študijskih programov in predvsem internacionalizacija področja izobraževanja ter usposabljanja zahtevata posodobitev in poenostavitev postopkov priznavanja ter vzpostavitev javno dostopnih informacij o šolskih sistemih in značaju diplom. Pri opredeljevanju rešitev so poleg prakse drugih držav izhajali iz dosedanjih izkušenj, pridobljenih ob izvajanju zakona, predvsem z vidika olajšanja postopkov priznavanja zaradi namena zaposlovanja.

Na MVZT so imenovali medresorsko delovno skupino za usklajevanje sprememb zakona. Izhodišča, cilji, predlogi za spremembo zakona o priznavanju in vrednotenju izobraževanja so objavljeni v posebnem [dokumentu](#).

[Osnutek Zakona o priznavanju in vrednotenju izobraževanja](#) je objavljen na spletni strani MVZT in dan v javno obravnavo.

Vir: Obvestila na [spletni strani MVZT](#), 1. februar 2011

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Zasedanje Sveta EU za izobraževanje, mladino, kulturo in šport

14. februarja 2011 je bilo v Bruslju zasedanje Sveta EU za izobraževanje, mladino, kulturo in šport. Glavni rezultati zasedanja so bili:

- člani Sveta so razpravljali o prispevku Sveta k semestru EU v okviru Letnega pregleda rasti za leto 2011 ([Letni pregled rasti: spodbujanje ukrepov EU za celovit odziv na krizo](#));
- Svet je sprejel sklepe o vlogi izobraževanja in usposabljanja pri izvajanju strategije Evropa 2020. Povzetek je objavljen na [spletni strani Sveta EU](#). V tem kontekstu so se ministri seznanili tudi s predstavitvijo sporočila Komisije: [Program za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta: evropski prispevek k polni zaposlenosti](#);
- Svet je brez razprave sprejel uredbo, ki določa postopke in pogoje za praktično izvajanje pobud evropskih državljanov.

Podrobnosti si lahko ogledate v sporočilu za javnost ([Main results of the Council](#)).

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Poklicno izobraževanje in usposabljanje v Evropi – pregled držav

Evropski center za razvoj poklicnega izobraževanja in usposabljanja (European Centre for the Development of Vocational Training – [CEDEFOP](#)) na svoji spletni strani objavlja najnovejša poročila držav o poklicnem izobraževanju in usposabljanju v Evropi (VET in Europe – Country reports). Do pregledov evropskih sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja lahko dostopate glede na tematiko ali državo.

Obširnejša informacija s poročili je objavljena na [spletni strani CEDEFOP](#).

Vir: <http://www.cedefop.europa.eu/EN/news/17726.aspx>

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšla je prva številka časopisa ESREA v letu 2011

Evropsko združenje za raziskovanje izobraževanja odraslih (European Society for Research on the Education of Adults – [ESREA](#)) je izdalo [prvo številko](#) svojega časopisa, v kateri so predstavljene dejavnosti, ki jih načrtujejo v letu 2011.

Vir: elektronsko obvestilo članom združenja ESREA, 13. februar 2011

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšle so Eurodesk novice, januar 2011

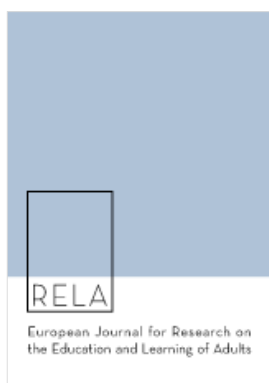
Konec februarja so na [spletni strani Eurodesk Slovenija](#) objavili [drugo številko](#) Eurodesk novic v letu 2011. V njej so se osredotočili na evropske programe, priložnosti in vire na področju zaposlovanja in podjetništva.

Vir: Novica na spletni strani Eurodesk Slovenija, 23. februar 2011

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Nova (spletna) revija za raziskovanje izobraževanja in učenja odraslih

Pod pokroviteljstvom Evropskega združenja za raziskovanje izobraževanja odraslih (European Society for Research on the Education of Adults – [ESREA](#)) je začela izhajati *Evropska revija za raziskovanje izobraževanja in učenja odraslih* (*European journal for Research on the Education and Learning of Adults* – [RELA](#)). RELA je referenčna akademska revija, ki predstavlja forum za objavo kritičnih raziskav s področja izobraževanja in učenja odraslih. Osredotoča se na vprašanja izobraževanja in učenja odraslih v Evropi v kontekstu mednarodne in nadd nacionalne dinamike in trendov. Tak forum je pomemben, ko lokalno in regionalno raziskovanje pogosto zadane na problem, kako premagati jezikovne ovire. Revija tako poskuša biti jezikovno 'odprtega dostopa'.

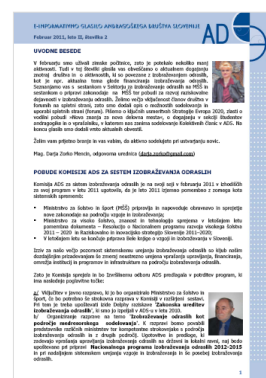
RELA vabi k objavi izvirnih znanstvenih člankov, ki preučujejo izobraževanje in učenje odraslih iz različnih akademskih disciplin, perspektiv in tradicij. Revija želi spodbuditi raznolikost teoretičnih in metodoloških pristopov in objave 'ne-angleških' avtorjev. Vsi objavljeni prispevki v RELA bodo recenzirani v dveh korakih: najprej z uredniško presojo, nato pa sledi pregled na slepo najmanj dveh ocenjevalcev. Miselna jasnost in jedrnatost sta ključni zahteve za objavo.

Prva številka je že izšla, vsako leto sta predvideni dve. [Dostop do revije](#) ni omejen.

Priredil: Peter Monetti (peter.monetti@acs.si), ACS

Izšla je letošnja februarska številka glasila ADEES

Andragoško društvo Slovenije (ADS) je na svojih spletnih straneh objavilo [februarsko številko](#) e-glasila, v kateri obveščajo o aktualnem dogajanju znotraj društva in o dejavnostih, ki so povezane z izobraževanjem odraslih. Bralce seznanjajo s sestankom v Sektorju za izobraževanje odraslih na MŠŠ, s sestankom o pripravi zakonodaje na MŠŠ ter o pobudi za razvoj raziskovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih. V društvu si želijo večje vključenosti članov v forum na spletni strani, zato so predstavili možnosti sodelovanja. Pišejo tudi o ključnih usmeritvah Strategije Evropa 2020, zlasti o vodilni pobudi *Nova znanja za nova delovna mesta*, o dogajanju v sekciji študentov andragogike in o vprašalniku, namenjenem kolektivnim članom ADS. Na koncu dodajajo vrsto aktualnih obvestil.

Vir: [spletna stran ADS](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Dejavnost kolektivnih članic ADS

Od leta 2010 omogočajo [Pravila Andragoškega društva Slovenije](#) (ADS) organizacijam – tako profesionalnim kot tudi prostovoljskim, da se včlanijo v ADS kot kolektivne članice. Ta oblika članstva se postopoma razvija. Ta čas imamo v ADS 14 kolektivnih članic, ki so zelo različne po svoji dejavnosti – ljudske univerze, združenja, zavodi, zasebne izobraževalne organizacije, razvojni center, republiški zavod; zadnje, ki se nam je pridružilo, je Združenje seniorjev Slovenije.

Da bi spodbudili te članice k sodelovanju in jim omogočili specifično udejanjanje njihovih interesov, smo jim v februarju letos poslali dopis, s katerim jih prosimo, da nam z izpolnitvijo kratkega vprašalnika izrazijo svoje želje in pričakovanja glede sodelovanja v ADS. V vprašalniku jih prosimo, da nam povedo: *katere vsebine bi želeli, da jim ponudimo v ADS, in katere bi oni želeli posredovati ali predstaviti drugim članom ADS; v kakšni obliki ali na kakšen način (npr. strokovna razprava, seminar/delavnica, posvet, konferenca, ekskurzija, ...) naj jih izpeljemo ter kakšen način organiziranosti v ADS bi jim ustrezal (posebna sekcija za kolektivne članice ADS, oblike organiziranosti, ki jih že ima ADS, ali kaj drugega).*

O pobudah in predlogih, ki jih bodo kolektivne članice izrazile v odgovorih na vprašalnik, se bomo potem pogovorili tudi v 'živo'. Njihovi odgovori nam bodo pomagali oblikovati program dela za leto 2011, ki ga bomo pripravili v marcu na podlagi predlogov vseh naših komisij in sekcij.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Vpliv vseživljenjskega izobraževanja in učenja na kakovost življenja

V okviru projekta *Vseživljenjsko učenje in kakovost življenja v kasnejših življenjskih obdobjih*, ki ga izvaja Fakulteta za management Koper, smo raziskovali, kako vplivata vseživljenjsko izobraževanje in učenje na doživljanje kakovosti življenja ljudi v tretjem življenjskem obdobju.

UNESCO navaja izobraževanje kot enega izmed šestih faktorjev, ki ključno prispevajo h kakovosti življenja. Naša raziskava je tako podala odgovore na naša raziskovalna vprašanja skozi mnenja ljudi v tretjem življenjskem obdobju. Vsi naši sogovorniki soglašajo, da izobraževanje in učenje na različne načine doprinašata h kakovosti njihovega življenja. Zaznavajo ga kot občutek koristnosti (da ne živijo »tja v tri dni«). Izobraževanje prispeva k boljšemu razumevanju sebe in drugih ter širi zmožnost dožemanja življenja z več zornih kotov, kar po mnenju udeležencev razgovorov osrečuje. Vpliv čutijo še v možnosti lastnega potrjevanja, kar pozitivno vpliva na samozavest, saj novo znanje suvereno uporabljajo v različnih situacijah. Kot zelo pomemben vpliv doživljajo naši sogovorniki medsebojne odnose, ki so se vzpostavili med izobraževanjem in se razvili v prijateljske vezi. Učenje našim sogovornikom predstavlja samostojnost in

neodvisnost, pa tudi dejavno življenje, kar po njihovem mnenju prispeva k zdravju in dobremu počutju. Prav tako jim novo znanje, ki ga pridobijo z učenjem, povečuje možnosti honorarnega dela in s tem zaslužka, ta pa povečuje udobje življenja.

Podrobnejšo predstavitev raziskave lahko preberete v [daljšem članku](#).

Julija Pirnat (julija.pirnat@gmail.com), Ljubljana

Aktualnost sistemskih sprememb

Komisija ADS za sistem izobraževanja odraslih ugotavlja, da je leto 2011 izjemno pomembno z zornega kota sistemskih sprememb:

- potekajo priprave za sprejetje nove zakonodaje na področju vzgoje in izobraževanja;
- pripravljata se pomembna strateška dokumenta – Resolucija o Nacionalnem programu razvoja visokega šolstva 2011–2020 in Raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije 2011–2020;
- v letošnjem letu se končuje priprava Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Sloveniji.

Že ves čas opozarjamo na neustrezno urejena vprašanja upravljanja, financiranja, omrežja institucij in programov ter infrastrukture na področju izobraževanja odraslih.

Komisija načrtuje vrsto dejavnosti, v ospredju pa bodo:

- vključitev v javno razpravo o spremembah zakonodaje za področje vzgoje,
- organiziranje razprave na temo *Izobraževanje odraslih kot področje medresorskega sodelovanja*,
- sodelovanje v razpravi o javni mreži za področje izobraževanja odraslih,
- organiziranje strokovne razprave o raziskovalni dejavnosti na področju izobraževanja odraslih,
- strokovni posvet o visokošolskem izobraževanju odraslih.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Koristno srečevanje združenj za izobraževanje odraslih

Sektor za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu za šolstvo in šport (MŠŠ – v nadaljevanju Sektor) je vpeljal koristno prakso sodelovanja in povezovanja slovenskih združenj in asociacij pri izobraževanju odraslih. Za to kaže pohvaliti vodjo Sektorja, go. *Emo Perme*, saj se je srečevanje hitro 'prijelo' – v dveh mesecih (od decembra do februarja) je bilo organizirano že dvakrat. Ta srečanja omogočajo povezovanje združenj z vodstvom Sektorja ter sodelovanje in usklajevanje dejavnosti asociacij med seboj. Na sestanku, ki je bil februarja 2011, so združenjem sporočili, koliko sredstev bodo prejela za sofinanciranje predloženih programov. Združenjem so predlagali, da se pri izpeljavi programov med seboj povežejo in jih, če se bodo tako dogovorila, izpeljejo skupaj.

Andragoško društvo Slovenije (ADS) se bo povezalo z Zvezo ljudskih univerz Slovenije (ZLUS) pri pripravi programa *Izvajanje izobraževalnih programov za odrasle s posebnimi potrebami*. Predlog za izpeljavo takšnega programa sta skupno ponudili obe asociaciji, ki ga bosta izpeljali skupaj. ZLUS pa ponuja ADS

organizacijo in izpeljavo konference na temo *Starejši in prostovoljstvo v luči vseživljenjskega učenja*, o čemer se bosta asociaciji dogovorili v začetku marca.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Društvo Senior vabi k vključitvi v projekt Dvig ravni računalniške in digitalne pismenosti za odrasle ter druge izobraževalne dejavnosti

V [Društvu Senior](#), ki ravno v tem mesecu praznuje peto obletnico delovanja, se posvečamo organizaciji raznih neformalnih izobraževalnih programov in dejavnosti, ki izhajajo iz potreb starejših, da bi jih spodbudili k ponovni vključitvi v dejavno življenje po upokojitvi. S tem namenom organiziramo vrsto učnih delavnic, nudimo svetovanje in pomoč ter koristno in prijetno druženje s starejšimi. Organiziramo tudi izlete ter družabne in razvedrilne vsebine ter tematsko obarvane dogodke, kot so promocija prostovoljstva ali vseživljenjskega učenja.

V tem letu smo spodbudili računalniško in digitalno opismenjevanje v okviru projekta *Dvig ravni pismenosti za starejše odrasle*. Vključene starejše bomo naučili uporabe različnih programov, uporabe interneta, internetne komunikacije ter uporabe drugih digitalnih pripomočkov, dotaknili se bomo tudi digitalne fotografije. Zato organiziramo manjše učne skupine, v katerih je osebni stik med udeleženci in predavatelji zagotovljen.

Za udeležbo na delavnicah nam pišite (E: senior.drustvo365@gmail.com), pokličite po telefonu (T: 01 5101 357), ali se osebno oglasite pri nas. V naših delavnicah je ostalo še nekaj prostih mest: osnove španščine (sreda ob 17.30), angleščina (ponedeljek ob 9. in 16. uri), računalništvo (torek ob 17.30 in petek ob 10.30), italijanščina (četrtek ob 16. uri) in nadaljevalno učenje nemščine (četrtek ob 10. uri).

O našem petletnem delovanju preberite še [daljši članek](#).

Saša Rudolf Šoba (senior.drustvo365@gmail.com), Društvo Senior

V projektu DANET je staranje dejavno

V Centru Evropa v Ljubljani je 15. februarja v organizaciji Slovenske Univerze za tretje življenjsko obdobje tekeli prvi v nizu njenih javnih posvetov o dejavnem staranju, kulturni dediščini in identiteti, migracijah, okolju. Posvet *Dejavno staranje v evropskih državah* smo zasnovali v okviru [projekta](#)

[DANET](#) – *Podonavski sosedje* (*DanubeNetworkers – Neighbours at Work*), program *Evropa za državljane*. Hkrati potekajo posveti z enakim naslovom tudi v Avstriji, Bolgariji, Nemčiji, Romuniji in drugod.

Namen prvega srečanja je bil soočiti se z *velikim civilizacijskim dosežkom: staranjem prebivalstva* ([program](#)) in spoznati oblike *dejavnega staranja*. Še nikoli poprej nismo bili deležni tako dobrih življenjskih okoliščin, da bi se tako povišala pričakovana življenjska doba ob rojstvu! Najdragocenejši so bili na tem srečanju odzivi na dejavno staranje starejših udeležencev samih.

V uvodu je *mag. Majda Ažman Bizovičar*, vodja projekta DANET, predstavila Podonavje, evropsko entiteto, takšno, kot je denimo že dolgo Sredozemlje. V Podonavju je 14 držav, med njimi tudi Črna gora, kajti v Podonavje nas pripeljejo reke, pritoki Donave. Nas denimo v Podonavje vodi Sava. Dežele Podonavja skupaj rešujejo vprašanja energetike, okolja, družbeno so različno razvite, prometno tudi. Prav je, da se povežejo!

Doc. dr. Dušana Findeisen je spregovorila o tem, kaj omogoča dejavno staranje. To je danes povezano s predupokojitvenim izobraževanjem (pravica iz dela) in izobraževanjem, ki omogoča, da nekdo ostane na delovnem mestu, pa tudi z osebnostno rastjo. *Prof. dr. Ana Krajnc* je poudarila, da sta znanje in delo vrednoti in dobrini, do katerih moramo imeti dostop vsi. Gre za vseživljenjsko izobraževanje in za vseživljenjsko delo.

Najpomembnejša so bila inovativna spoznanja udeležencev. Do neke mere pa so vendarle zrcalila stanje v družbi, ki razmišlja predvsem o ekonomskih ciljih svojega obstoja, manj o starejših ljudeh in njihovih zmožnostih. Kaj družba res ne potrebuje vseh njihovih zmožnosti in znanja?

Doc. dr. Dušane Findeisen (dusana.findeisen@guest.arnes.si), Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Sklepni dogodek projekta *Za strpno in socialno sožitje vseh generacij*

23. februarja 2011 se je v Zagrebu odvil še zadnji dogodek v sklopu projekta *Za strpno in socialno sožitje vseh generacij* (program *Evropa za državljane*).

Glavni namen projekta je povezati organizacije, ki skrbijo za dobrobit starejših in skupaj ustvariti temelje za strpnejšo družbo. Pobudnik projekta, Inštitut Hevrek! iz Slovenije, se je povezal z organizacijo ADA iz Italije, Matico upokojencev Hrvaške, Univerzo za tretje življenjsko obdobje Skopje in Zvezo društev upokojencev Makedonije. Glavni plod projekta je največji dogodek za starejše v Evropi, Festival za tretje življenjsko obdobje, ki se bo letos že 11. leto zapored odvil v Cankarjevem domu in bo tokrat že drugič obeležil tudi mednarodno udeležbo. Tako so lani festival obiskali upokojenci iz makedonskega Kumanovega, otroci iz Trsta so sodelovali pri ustvarjanju likovnih mojstrov in, kot posebni gostje pa so na festivalu nastopili tudi sosedge iz Hrvaške.

Partnerji so na sestanku v Zagrebu poudarili zadovoljstvo ob plodnem sodelovanju. Letos nameravajo še dejavneje prisostvovati pri ustvarjanju Festivala za tretje življenjsko obdobje, predvsem upokojenci iz Zagreba pa si želijo podoben dogodek prirediti tudi v svoji domovini.

Dobra volja in želja po gradnji dejavne in vsem generacijam prijazne družbe rušita meje in dajeta upanje na svetlo prihodnost za vse.

Tjaša Gračner (tjasa.gracner@f3zo.si), Festival za tretje življenjsko obdobje

Sofinanciranje šolnin – izobraževanje odraslih 2007–2013

Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije (v nadaljevanju Javni sklad) je 28. januarja letos na svojih spletnih straneh in v Uradnem listu (UL RS, št. 6/2011) objavil [Javno povabilo k prijavi za sofinanciranje šolnin za zmanjševanje izobrazbenega primanjkljaja v šolskih letih od 2007/2008 do 2012/2013](#).

Namen javnega povabila je večja dostopnost izobraževanja, povečanje splošne izobraženosti odraslih do zaključene srednješolske izobrazbe ter zaposlitvenih možnosti posameznikov. Program je namenjen odraslim, ki so v dopoljnjeni starosti 25 do 64 let, pridobili višjo raven izobrazbe do vključno V. stopnje v šolskih letih od 2007/2008 do 2012/2013.

Sofinancira se 90 % upravičenih stroškov šolnin za uspešno opravljene obveznosti srednješolskega izobraževanja odraslih po programu nižjega poklicnega, srednjega poklicnega, srednjega strokovnega, poklicno tehničnega in gimnazijskega izobraževanja, in sicer za:

- opravljene obveznosti po osebem izobraževalnem načrtu v posameznih šolskih letih/letnikih,
- zaključeno izobraževanje,
- opravljen delovodski, poslovodski ali mojstrski izpit,
- priprave z opravljeno splošno oziroma poklicno maturo ali zaključnim izpitom,
- diferencialne izpite,
- opravljene obveznosti v okviru prekvalifikacije za posamezno šolsko leto po osebem izobraževalnem načrtu,
- opravljen maturitetni ali poklicni tečaj.

Vlagatelji lahko vloge oddajajo od dneva objave povabila do porabe razpoložljivih sredstev oziroma do 15. julija 2013.

Več informacij na [spletni strani Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije](#).

Priredila: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Neposredno plačilo izvajalcem preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) in temeljnih poklicnih kvalifikacij (TPK)

S **1. marcem 2011** na Zavodu RS za zaposlovanje (ZRSZ) uvajajo možnost, da bodo lahko stroške izvedenega preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij za brezposelne povrnili neposredno izvajalcem teh postopkov. Enako velja za temeljne poklicne kvalifikacije. Izvajalcem, ki bodo z ZRSZ podpisali pogodbo, bodo lahko neposredno povrnili stroške izvedenega preverjanja in potrjevanja za brezposelne osebe. Povračilo bo možno v celoti po opravljeni storitvi, na podlagi predloženega računa izvajalca.

Več v [obvestilu](#) na spletni strani ZRSZ.

Priredila: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Teden možganov 2011: Trening možganov

Od 14. do 19. marca bo potekal že osmi Teden možganov. SiNAPSA, slovensko društvo za nevroznanost, vabi na brezplačna predavanja in filmske projekcije, s katerimi vam ponujamo vpogled v naš najskrivnostnejši organ, možgane.

Več informacij najdete v [yabilu](#), lahko pa obiščite tudi na spletno stran <http://www.sinapsa.org/tm/>.

Luka Dimic (luka.dimic@sinapsa.org), SiNAPSA

Bliža se prijavni rok za akcijo Grundtvig asistenti

Akcija Grundtvig asistenti omogoča obstoječemu in bodočemu osebju, vključenemu v izobraževanje odraslih, da preživi obdobje nad 12 tednov kot Grundtvig asistent v organizaciji za izobraževanje odraslih v drugi evropski državi, ki sodeluje v programu Vseživljenjsko učenje (VŽU).

Cilj akcije je sodelujočim ponuditi priložnost za izboljšanje razumevanja evropske dimenzije izobraževanja odraslih, da se izboljša njihovo znanje tujih jezikov drugih evropskih držav in njihovih sistemov izobraževanja odraslih ter da izboljša njihove strokovne in medkulturne kompetence.

Glede na določen profil, lahko asistent:

- prevzame pretežno pomožne vloge v gostiteljski organizaciji, pomaga pri različnih dejavnostih vodenja,
- prevzame polno odgovornost za enega ali več programov ali za določen vidik vodenja gostiteljske organizacije (takšni primeri so znani kot Strokovno asistentstvo).

Prijavo lahko odda posameznik, ki je končal vsaj dve leti študija v programu, po katerem se izobražuje za poklic andragoga (izobraževanje odraslih), oziroma je že zaposlen na področju izobraževanja odraslih.

Rok za oddajo prijav je **31. marec 2011**.

Razpisno dokumentacijo, Nacionalna pravila za prijavitelje in prijavnico najdete na spletni strani [Razpis Grundtvig 2011](#).

Pred oddajo prijave morajo prijavitelji poiskati organizacijo gostiteljico, kjer želijo opraviti asistentski staž. To lahko storijo preko [baze Grundtvig organizacij gostiteljic](#).

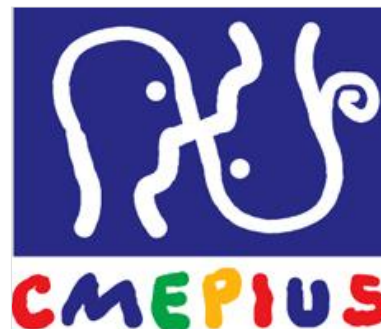
Več o akciji najdete na [spletni strani Grundtvig Asistenti](#). Za vsa dodatna vprašanja pišite Maji Abramič (E: maja.abramic@cmepius.si).

Maja Abramič (maja.abramic@cmepius.si), CMEPIUS

Želite v prihodnjem letu na vaši organizaciji gostiti Grundtvig asistenta iz tujine?

Organizacije, ki delujejo na področju izobraževanja odraslih in želijo v prihodnjih letih gostiti tuje asistente, vabimo, da se vpišejo v CMEPIUS bazo iskalcev Grundtvig asistentov. Na [spletnih straneh](#) vodimo evidenco organizacij gostiteljic ter evidenco bodočih tujih asistentov, ki jih zanima tovrstno sodelovanje.

Naloge, pri katerih lahko sodeluje asistent, vključujejo:

- pomoč pri omogočanju učenja v zvezi z enim izmed vidikov upravljanja izobraževanja odraslih,
- nudenje pomoči odraslim s posebnimi izobraževalnimi potrebami,
- nudenje informacij o asistentovi matični državi in poučevanje njegovega jezika,
- predstavljanje in krepitev evropske dimenzije v organizaciji gostiteljici,
- vzpostavitev, razvoj in pomoč pri izvajanju projektov.

Akcija *Grundtvig asistenti* je podrobneje predstavljena na [spletni strani akcije](#).

Obrazec za iskanje Grundtvig asistenta in seznam asistentov, ki iščejo organizacijo gostiteljico, je na voljo na spletni strani <http://www.cmepius.si/vzu/grundtvig/asistenti/iskanje-gostujocih-organizacij.aspx>.

Za več informacij nam pišite (E: grundtvig@cmepius.si) ali pokličite po telefonu (T: 01 6209 452).

Maja Abramič (maja.abramic@cmepius.si), CMEPIUS

Javni razpis nagrad Republike Slovenije na področju šolstva za leto 2011

Na [spletni strani Ministrstva za šolstvo in šport](#) je objavljen [Javni razpis nagrad RS na področju šolstva](#).

Nagrade se podeljujejo za najvišje dosežke v vzgoji in izobraževanju predvsem za:

- pomembne prispevke h kakovosti vzgojnoizobraževalne prakse ter razvoju organizacije vzgojnoizobraževalnega procesa,
- uveljavljanje človekovih pravic, temeljnih svoboščin in humanizacije odnosov v šoli,
- uveljavljanje pozitivnih vzgojnih vplivov ter
- utrjevanje ugleda šole v okolju.

Kandidate za nagrade lahko predlagajo fizične in pravne osebe. Predlagatelji ne morejo predlagati podelitve posmrtnih nagrade.

Nagrado lahko prejme posameznik, skupina, zavod ali druga organizacija s področja predšolske vzgoje, obveznega osnovnega šolstva, osnovnega glasbenega šolstva, izobraževanja in usposabljanja otrok in mladostnikov z motnjami v razvoju, srednjega šolstva, izobraževanja odraslih, višjega in visokega šolstva, dijaških in študentskih domov, šolstva pripadnikov madžarske in italijanske narodnostne skupnosti in Romov, šolstva pripadnikov slovenske manjšine v Italiji, Avstriji in na Madžarskem ter dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture za Slovence po svetu.

Nagrade podeljuje Odbor za podeljevanje nagrad RS na področju šolstva, ki bo podelil največ 11 nagrad, od tega največ 6 za življenjsko delo. Posameznik, skupina, zavod ali druga organizacija lahko dobi nagrado samo enkrat. Oseba, ki je bila že nagrajena kot član skupine, je lahko nagrajena tudi kot posameznik, vendar za druge posebne dosežke oziroma življenjsko delo.

Predloge z utemeljitvijo in dokazili ([prijavni obrazec](#)) naj predlagatelji pošljejo ali osebno prinesejo v zaprti ovojnici in z označbo pošiljatelja na naslov Ministrstvo za šolstvo in šport RS, Masarykova 16, 1000 Ljubljana, s pripisom: »NE ODPIRAJ - RAZPIS ZA NAGRADE NA PODROČJU ŠOLSTVA«. Predloge ne glede na način dostave sprejemajo do četrтка, **26. maja 2011**, do 13. ure.

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

POSVETI, KONFERENCE

Dobra praksa e-izobraževanja v poslovnem svetu

Ljubljana, Slovenija, 17. marec 2011

Predavatelji na konferenci o e-izobraževanju bodo predstavniki uspešnih slovenskih podjetij in ustanov, ki bodo predstavili svojo lastno prakso in uspehe prenosa znanja v obliki e-izobraževanja. Več informacij boste dobili na [spletni strani konference](#).

The International Conference on e-Learning in the Workplace – ICELW 2011

Mednarodna konferenca o e-učenju na delovnem mestu

New York, ZDA, 8. do 10. junij 2011

Na konferenci ICELW 2011 bo poudarek na prikazih uspešnega e-učenja, na razpravah in izmenjavi mnenj po sekcijah ter na uporabi novih raziskovalnih idej in študij učenja na delovnem mestu. Spletna stran konference je <http://www.icelw.org/home.htm>.

ECVET Forum 2011

Forum omrežja ECVET 2011

Madrid, Španija, 9. do 10. junij 2011

Evropski kreditni sistem za poklicno izobraževanje in usposabljanje (European Credit System for Vocational Education and Training – ECVET) vabi vse člane in novince, ki jih zanima to področje, na letošnje srečanje v Madridu. Več na [spletni strani foruma](#).

BEVC, Milena, 1955-

Financiranje, pravičnost in učinkovitost terciarnega izobraževanja / Milena Bevc, Sonja Uršič, Mitja Čok. - 1. natis. - Ljubljana : Ekonomska fakulteta, 2010 (Ljubljana : Copis). - XXIV, 273 str. : graf. prikazi, preglednice ; 24 cm

BREGAR, Lea

Osnove e-izobraževanja : priročnik / Lea Bregar, Margerita Zgajster, Marko Radovan. - 1. natis. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2010 ([Bevke] : Bograf). - IV, 328 str. : ilustr. ; 24 cm. - Dostopno tudi na: http://arhiv.acs.si/publikacije/Osnove_e-izobrazevanja.pdf

CEPIN, Matej

Priročnik za merjenje učinkovitosti in uspešnosti projektnih aktivnosti / [avtorji Matej Cepin, Sašo Kronegger ; ilustracije Matej Cepin, Mojca Mikac, Sašo Kronegger]. - Ljubljana : Mladinski svet Slovenije, 2009 ([Tržič] : Kara). - 84 str. : ilustr. ; 30 cm

DENMARK'S strategy for lifelong learning : education and lifelong skills upgrading for all / ed.: Jan Reitz Jorgensen. - 1st ed. - Kobenhavn : Danish Ministry of Education, 2007. - 34 str. - Dostopno tudi na: http://pub.uvm.dk/2007/lifelonglearning/lifelong_learning.pdf

FAMILY literacy - a global approach to lifelong learning : effective practices in family literacy and intergenerational learning around the world / ed. by Maren Elfert. - Hamburg : Unesco Institute for Lifelong Learning (UIL), cop. 2008. - 56 str. : ilustr. ; 24 cm. - Dostopno tudi na: <http://www.unesco.org/ui/en/UIPDF/publs/repubs/FamLit-FINAL.pdf>

FAMILY literacy : experiences from Africa and around the world / ed. by Snoek Desmond and Maren Elfert. - Hamburg : Unesco Institute for Lifelong Learning (UIL) ; Cape Town : dvv international, cop. 2008. - X, 142 str. : ilustr. ; 24 cm. - Dostopno tudi na: <http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001804/180481e.pdf>

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta

- v sredo in petek od 10. do 12. ure

- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure

Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Izvršna urednica: Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS; Sonja Klemenčič, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zgajster | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Računalniška postavitev: Klemen Zajec | Korektorja: Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

